

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK ..../.....

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	
Jméno a příjmení ředitele	
Telefon na ředitele	
E-mail na ředitele	

Jméno a příjmení školního metodika prevence	
Telefon	
E-mail	

Jméno a příjmení výchovného poradce	
Telefon	
E-mail	

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ - I stupeň		
ZŠ - II.stupeň		
8leté Gymnázium – (Prima až Kvarta)		
6leté Gymnázium – (Prima až Sekunda)		
SŠ – ostatní		
Celkem		

Použité zkratky:

MPP – Minimální preventivní program

RCH – Rizikové chování

NNO – Nestátní neziskové organizace

ŠMP – Školní metodik prevence

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ MPP

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální okolí školy

(Zmapovat a stručně popsat místní specifika týkající se RCH, specifika žáků navštěvujících školu, jaké jsou silné a slabé stránky ve spolupráci s okolím školy - místními odborníky z NNO, lékaři, Policií ČR, kurátory pro mládež... v oblasti prevence a řešení RCH.)

2. Informace od pedagogů

(Jak hodnotí pedagogové situaci v oblasti RCH na škole? Na jaké formy RCH by se měla škola zaměřit? S čím mají pedagogové největší problémy? Co by třídní učitelé potřebovali k tomu, aby se jim lépe řešily případy RCH ve třídách?... Jakým způsobem byly informace získány – např. diskuse v rámci pracovních porad, dotazník...)

3. Informace od rodičů

(Jak hodnotí situaci v oblasti RCH na škole? Co dělá podle nich největší starosti jejich dětem – žákům školy? Na jaké jevy by se měla škola podle nich zaměřit? Jakým způsobem byly informace od rodičů získány – např. diskuse v rámci třídních schůzek, dotazník...)

4. Informace od žáků

(Jaká je situace ve výskytu RCH na škole z pohledu žáků? Jak hodnotí sociální klima školy a své třídy? Co by potřebovali k větší spokojenosti ve škole? Jakými způsoby byly tyto informace získány - např. schránka důvěry, diskuse v rámci vyučovacích hodin, dotazník, ...)

5. Hodnocení MPP minulého školního roku

(S jakými formami RCH byl ve škole největší problém, jaká je prognóza jejich výskytu do budoucnosti, co se osvědčilo a co nikoli – vyhodnocení provedených preventivních aktivit, zvážit v čem dál pokračovat a co se naopak ukázalo jako neúčinné, ...)

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

(Na co se chceme v daném školním roce v rámci prevence zaměřit a jak, jaký problém chceme řešit...). Seřadit si cíle podle priorit školy, které by měly být stanoveny podle jejich závažnosti na základě zmapování situace ve škole. Návrh opatření, jež by měla vést k naplnění stanovených cílů, zpracujte do části C. Minimální preventivní program.)

Hlavní cíl	obecný cíl, k němuž bude realizace MPP ve škole/zařízení směřovat – tj. čeho chce realizátor MPP ve škole v obecné rovině dosáhnout.
Specifické cíle	více specifické popisy stavu, který chce MPP prostřednictvím plánovaných intervencí docílit, např. ve vztahu k výskytu a/nebo dopadům určité formy RCH. Naplnění specifických cílů podporuje naplnění obecného cíle. Konkrétní cíle vztahující se k určité cílové skupině a jsou časově termínované. (Příklad: popis jak komunikovat s kolegy, žáky, rodiči – nástěnky, pravidelné konzultace, osobní setkání, emailová komunikace...)

Příklad:

Hlavní cíl	Podporovat rozvoj znalostí a sociálních dovedností žáků, jež jim umožní činit informovaná rozhodnutí ve vztahu k různým formám rizikového chování
Specifické cíle	1) Prostřednictvím interaktivní výuky v předmětu...podporovat žáky v osvojování dovedností kriticky přemýšlet, klást otázky a vyjádřit svůj názor. 2) Prostřednictvím řešení projektů v rámci výuky předmětu...podporovat u žáků rozvoj dovedností konstruktivně řešit problémy

*)Řádky přidejte podle potřeby

C. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

(Vycházejte z cílů stanovených v předchozím části B. V následujících bodech konkretizujte účelné postupy, opatření a aktivity, kterými chcete výše stanovených cílů dosáhnout.)

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

(Vychází z části A. Zmapování situace pro stanovení cílů MPP. Definujte návrh opatření, jež by měla vést k dalšímu zdokonalování práce pedagogů, k odstranění možných příčin výskytu RCH ze strany školy, školního řádu, způsobu práce pedagogů se žáky – způsob řešení výskytu RCH ve škole..., vzájemná spolupráce pedagogů....)

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence RCH

(V případě že dosud neznáte nabídku konkrétních vzdělávacích akcí, uveďte předpokládané zaměření, rozsah zamýšleného vzdělávání, počet pedagogů a přibližné datum realizace.)

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Plánované datum konání	Realizátor – organizace, odborník	Počet školených pedagogů

*) Řádky přidejte podle potřeby

3. Plán vzdělávání ŠMP v oblasti prevence RCH

(V případě že dosud neznáte nabídku konkrétních vzdělávacích akcí, uveďte předpokládané zaměření, rozsah zamýšleného vzdělávání a přibližné datum realizace.)

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník

*) Řádky přidejte podle potřeby

4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy ve škole

(Definujte způsob spolupráce s kolegy, způsob vzájemného předávání informací, ... vychází z vyhl. č. 72/2005, Sb. Na některých školách se osvědčilo založit s kolegy „preventivní tým“, v rámci kterého se zapojení pedagogové podílejí na tvorbě a realizaci aktivit v prevenci RCH. Pokud jej na škole nemáte, zvažte jeho založení. Pokud jej máte nebo plánujete jeho založení, uveďte, kdo je jeho členem, jak často budou probíhat porady, kdo co bude dělat, ...)

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce a MPP

(Představení ŠMP rodičům na třídních schůzkách a jejich seznámení s tím, kdy (konzultační hodiny), kde (v kterém kabinetu) a co (vypsát min. viz vyhl. č. 72/2005 Sb.) s ním mohou konzultovat; kontakt na ŠMP do žákovské knížky, nástěnka s informacemi o práci ŠMP s kontaktem, informování rodičů o možnosti zapojit se do prevence ve výuce i mimo ni – např. lékaři, policisté, právníci...)

2. Aktivity pro rodiče

(Přednášky a besedy na téma prevence RCH – vychází z bloku A. Zmapování situace pro stanovení cílů MPP)

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející

^{*)} Řádky přidejte podle potřeby

3. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

(Výlety, brigády, dny otevřených dveří, táborák, sportovní aktivity, kulturní akce, ...)

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu

^{*)} Řádky přidejte podle potřeby

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

(Při volbě náplně a typu programu zohledňujícího věk žáků je možno vycházet z dokumentu MŠMT – „Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení“ - který mimo jiné popisuje potřebné znalostní kompetence žáků a způsob realizace k nim vedoucích aktivit v jednotlivých ročnících (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/dokumenty-13>) a z bloku A. Zmapování situace pro stanovení cílů MPP.)

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a MPP

(Osobní představení se ŠMP v jednotlivých třídách a seznámení žáků s tím, kdy (konzultační hodiny), kde (v kterém kabinetu), jak (osobní schůzka, schránka důvěry + jaký je způsob odpovídání na vhozené dotazy, školní časopis...) a v jakých záležitostech (vypsát min. viz vyhl. č. 72/2005 Sb., např. šikana, násilí – ve škole, doma, sexuální a jiné zneužívání, ohrožení, závislosti,...) ho/ji mohou kontaktovat.)

2.1 Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

Aktivity, které jsou součástí učebního plánu (např. na základě již zpracovaného Školního vzdělávacího programu) + aktivity které nejsou součástí učebního plánu. Jde o aktivity, které nereagují na aktuální problémy a týkají se všech tříd v daném ročníku: např. zvyšování sebevědomí žáků, rozvoj jejich komunikačních dovedností, podpora konstruktivního řešení problémů, osvojování dovedností klást otázky a vyjádřit svůj názor, řešení stresu, učení vzájemné pomoci, schopnost říci si o pomoc a zvyšování povědomí o tom, kam se v jakých záležitostech obrátit, vyrovnávání se s neúspěchem, obrana před manipulací, předávání informací a prožitkové programy zaměřené na dodržování práva, na prevenci závislosti na návykových látkách včetně alkoholu a tabáku, gamblingu, rasismu, sexuálního a jiného zneužívání, působení sekt a některých nových náboženských směrů, ...)

a. Preventivní aktivity realizované školou

ročník (třídy)

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel

^{*)} Řádky přidejte podle potřeby

Příklad:

1. ročníky (třídy)

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel
Prvouka	Osobní bezpečí při cestě do školy a ze školy (návštěva dopravního hřiště, beseda se strážníkem Městské policie apod.)	Mgr. F. Pavlíček
Prvouka	Zásady vzájemné komunikace mezi dětmi a dospělými (samostatná práce dětí, hraní rolí)	Mgr. E. Kožená

b. Preventivní aktivity realizované externími spolupracovníky školy

ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Realizátor	Odpovědný pracovník školy

Příklad:

5.ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Realizátor	Odpovědný pracovník školy
Adaptační kurz – „Na jedné lodi“ (zážitková pedagogika)	Prevent o.s.	Mgr. E. Kožená
Primární prevence Phoenix – program pro 5. ročník: pozitivní a negativní vlivy na zdraví, formy pomoci... (interaktivní besedy, hry)	Společnost atd. o.s.	Mgr. F. Pavlíček
Sexuální chování (přednáška)	Zdravotní ústav	Mgr. J. Novák

^{*)} Řádky přidejte podle potřeby

2. 2 Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na konkrétní situaci ve třídě

(Aktivita, které nejsou součástí učebního plánu a reagují na specifickou situaci v třídním kolektivu či mezi třídními kolektivy, která byla zaregistrována na základě šetření ke zjištění situace ve škole, provedeného před zpracováním MPP např. pomocí dotazníku, diskuse atd. - viz blok A. Zmapování situace pro stanovení cílů MPP. Jedná se o programy cíleně zaměřené na řešení výskytu konkrétních forem RCH – např. násilí, šikana, výskyt a užívání drog včetně alkoholu a tabáku, rasismus a jiné projevy netolerance, ... na které budou navazovat další aktivity podle aktuálního vývoje situace. Pro každý jednotlivý jev a třídu použijte samostatnou následující tabulku.)

Forma RCH, která bude řešena:	
Jak byla situace zjištěna:	
Kdo bude situaci řešit – jméno učitele nebo externího odborníka, organizace:	
Kdy bude situace řešena:	
S použitím jakých metod bude intervence vedena:	
Způsob ověření efektivity intervence:	
Poznámky/komentáře:	

^{*)} Další tabulky přidejte podle potřeby.

2. 3. Jednorázové aktivity pro žáky

Jednorázové aktivity uvádějte podle tříd/ročníků, pro něž jsou aktivity určeny. Pro každou třídu/ročník použijte vždy jednu tabulku – viz níže. (Příklady forem jednorázových aktivit - přednáška, beseda, projekce videofilmů s následnou diskusí apod.)

... třída/-y/ročník/-y			
Název a forma aktivity, akce	Datum	Realizátor	Odpovědný pracovník školy

^{*)} Řádky přidejte podle potřeby

2. 4. Dlouhodobé preventivní aktivity pro žáky

(dlouhodobé vzdělávací a/nebo prožitkové programy realizované ve škole externími spolupracovníky např. od 6. – 9. tř. xy lekcí za 1. pololetí)

... třída/-y/ročník/-y			
Název a forma aktivity, akce	Datum	Realizátor	Odpovědný pracovník školy

2.5. Volnočasové aktivity pro žáky*(Školní kroužky, školní kluby, školní víkendové a prázdninové akce, ...)*

Název aktivity, akce, kroužku	Datum nebo frekvence konání	Vedoucí programu

*) Řádky přidejte podle potřeby

IV. OSTATNÍ AKCE V OBLASTI PREVENCE RCH*(Uved'te to, co se nepodařilo včlenit do ostatních doporučených bodů MPP.)***V. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY***(Vychází z bloku A. Zmapování situace pro stanovení cílů MPP. Popis opatření vedoucích ke zlepšení způsobu spolupráce s odborníky, lékaři, policií, odborem sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ, ..., způsob většího zapojení okolí do činnosti školy)*

Organizace	Jméno pracovníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)	Způsob zapojení pracovníka do spolupráce

*) Přidejte řádky podle potřeby

VI. EVIDENCE A EFEKTIVITA*(struktura evaluace (I. evaluace plánování, II. evaluace průběhu, III. evaluace výsledku - zkusit si odpovědět na otázky: 1. co evaluaci zjistíme?? a 2. na závěr se pokusit si na získané otázky odpovědět??)**(způsob monitorování a hodnocení účinnosti realizovaných aktivit, vedení vlastních záznamů o: výskytu RCH ve škole v daném školním roce, vzdělávacích akcích pro pedagogy, preventivních aktivitách pro žáky... Jakým způsobem se budou tyto aktivity vyhodnocovat např. dotazník, diskuse..., jaké jsou výstupy z jejich hodnocení + zpracování závěrečné zprávy o plnění MPP...)***VII. SEZNÁMENÍ PRACOVNÍKŮ ŠKOLY S MPP**

	Datum	Podpis ředitele/ředitelky školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s MPP		
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP		

Rámcový harmonogram preventivních aktivit ve škole*(umožní ŠMP či vedení školy ucelený přehled o plánovaných preventivních aktivitách. Doporučujeme zpracovat v Excelu)*

I. stupeň													
Třída/ ročník	Aktivita	1.týden	2.týden	3.týden	4.týden	5.týden	6.týden	7.týden	8.týden	9.týden	10.týden	11.týden	12.týden
3. A	Návštěva dopravního hřiště												
3. B	Návštěva dopravního hřiště												
5. A	Program Phoenix – lidské zdraví												
II. stupeň													
Třída/ ročník	Aktivita	1.týden	2.týden	3.týden	4.týden	5.týden	6.týden	7.týden	8.týden	9.týden	10.týden	11.týden	12.týden
6. A	Adaptační kurz – „Na jedné lodi“												
6. B	Adaptační kurz – „Na jedné lodi“												
7. A	...												